





ИНСТРУКЦИЯ ЗА ВЪНШНИ ПОТРЕБИТЕЛИ

за ползване на модул на Единна информационна система за академично признаване и професионални квалификации:

"Издаване на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на Република България по нерегулирани професии"

подаване на заявление по електронен път

проект

"Разработване на процедура и стандарти и въвеждане на електронно управление при издаване на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на Република България по нерегулирани професии" в изпълнение на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПАК № А11-31-2/01.02.2012 г.

Версия 1.0







СЪДЪРЖАНИЕ

3
3
6
9
9
9
13
14
15
16
16
17
18
18
19
25
27
28
30
31







1. Обща организация на потребителския интерфейс

1.1.Използвани конвенции и означения:

В тази част са описани използваните означения и са обяснени конвенциите, на които е подчинен потребителския интерфейс.

Характерно за уеб-базираните приложения е работата с **линкове** (наричани също и **препратки**), които водят към други екрани за изпълнение на конкретни действия. Линк е текст или изображение, върху което натискането с мишката води до изпълнение на конкретно действие. Освен линкове, се използват и бутони.

Действията, инициирани чрез натискане на линк или бутон, обикновено водят до промяна на съдържанието на екрана. Така например, ако желаем редактиране на някой от елементите на списъка, екранът за редактиране се отваря на мястото на списъка и след приключване на редактирането и изрично потвърждаване, на екрана се появява отново списъка, с отразени евентуални корекции на елемента.

Задължително е при работа със системата – прелистване на страници, връщане на предишен екран и всякакви действия по управление на хода на работния процес – да се извършват посредством контролите – бутони, икони и препратки на системата и да не се използват бутоните "Back", "Forward" и други подобни на браузера.

Там, където пише бутон "лупа" или "бутон за преглед" се има пред вид бутон със следния изглед: *>*

Там, където пише бутон "моливче" или "бутон за редактиране" се има пред вид бутон със следния изглед:

Л.

Там, където пише бутон "запазване" или "бутон за запис/запазване" се име предвид бутон със следния изглед:

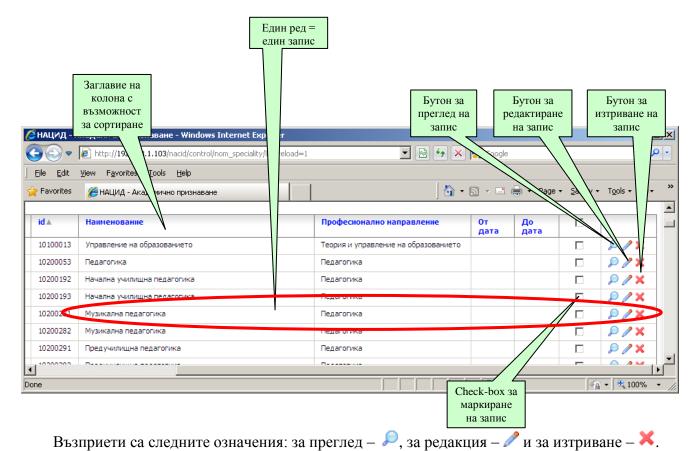
За преминаване на Кирилица за въвеждане на данни, трябва да се натиснат избраните клавиши в операционната система за смяна на клавиатура.

Списъците се визуализират посредством таблични форми (наричани просто "таблици") Табличната форма изглежда по следния начин и има следните основни елементи:









Възможно е, ако изтриете запис от списък, да продължите да го виждате в таблицата, но с попълнено поле "до дата" (по този начин записът е добил статус "неактивен").

Единствено в случай на списък с прикачени документи, то при изтриване съответния документ не се визуализира повече.

Всяка колона може да бъде сортирана по възходящ или низходящ ред, след като еднократно се избере името на колоната.

Всеки ред на таблицата отговаря на един запис от базата данни, т.е. на един конкретен обект от набора.

Всеки запис е представен с определен набор данни, които могат достатъчно компактно да се визуализират на един ред. По принцип записите могат да съдържат значително повече данни, които са видими само при подробен преглед.

Извикването на форма за подробен преглед става чрез натискането на съответния бутон за записа, който искаме да прегледаме – на горната фигура е показан с "*Бутон за преглед на запис*" ().

Възможността за отваряне на форма за редактиране на записа е реализирана с "*Бутон за редактиране на запис*" (\nearrow).







Изтриването на запис се осъществява чрез натискането на "Бутон за изтриване на запис" (\times).

Възможно е някои от тези бутони да не са достъпни за потребители, които нямат права за подробен преглед, редактиране или изтриване на даден вид обекти.

Непосредствено преди бутоните за преглед, редактиране и изтриване, на всеки ред е разположен и "*Check-box за избор (маркиране) на реда*". С негова помощ могат да се маркират един или повече редове за изтриване или за удобство при прегледа и визуализирането на таблицата.

В началото на всеки ред има колона с пореден номер, който не е свързан по никакъв начин с идентификаторите на изобразяваните обекти, а служи просто за улеснение при прегледа на таблицата, текущата позиция (страница) и проследяването на общия брой редове в нея. Следователно при различни сортирания на данните в една таблица, ще имаме различни записи под номер 1, например. Следващата колона най-често показва действителните идентификатори на обектите в таблицата, така както съществуват в базата данни (например деловоден номер).

Управлението на съдържанието е основна функция на таблицата, включваща възможности за показване или скриване на редове (записи), прелистване и други действия, които имат за цел да ограничи количеството данни, които се показват на екрана. Въпреки, че уеб-технологията позволява показване на страници с теоретично неограничена дължина, на практика прекалено дългите страници водят до натоварване и забавяне на работата на самото приложение в браузера, до по-голям мрежови трафик за показването на една страница, а и големият обем на информацията я прави трудно обозрима за работещите с нея.

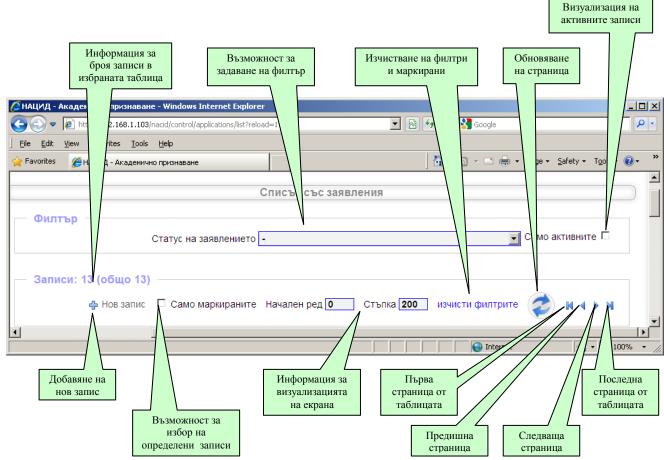
Когато се отваря дадена таблица, по подразбиране се показват всички налични записи от избрания вид. На екрана обаче, по подразбиране се показват първите 200 от тях. Кои са първите 200, зависи от сортировката. По подразбиране (при първоначално извикване на таблицата) тя е по пореден номер.

За лесна ориентация и управление на информацията в таблицата е разработен богат набор от инструменти, разположени в лентата с управляващи бутони, която е следната:









При промяна на исканата визуализация, например за да се покажат само маркираните редове (записи), е необходимо страницата да се обнови (презареди), което е наложено от използваната уеб-технология.

Бутонът "*Обновяване на страница*" () не извършва никакво активно действие спрямо данните, той само актуализира визуализацията на данните.

1.2.Общи принципи

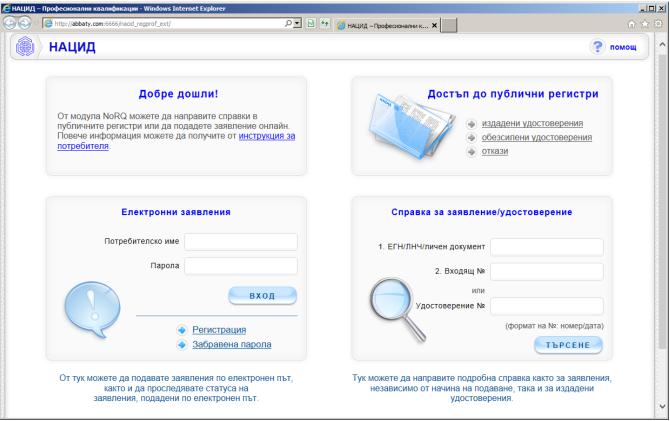
Приложението за външни потребители е изградено изцяло като уеб-приложение и достъпът до него е посредством браузер – Internet Explorer (версия 8 и по-висока) или Mogila Firefox (версия 3.6 и по-висока).

Всички функции на системата са реализирани в рамките на единна среда, притежаваща еднотипен потребителски интерфейс.









В частта "Публични регистри" са достъпни за справки Регистрите за: издадени удостоверения, обезсилени удостоверения и постановени откази. Тази информация е достъпна без необходимост от регистрация или друг тип идентификация.

За да може да ползва възможността за подаване на заявление по електронен път (частта "Електронни заявления"), всеки потребител трябва да има потребителско име и парола, които се получават след попълване на регистрационна форма ("Регистрация").

Потребител, който иска да направи справка за подадено заявление, трябва да посочи персонален идентификатор и входящ номер на търсеното заявление или номер на издаденото удостоверение (частта "Справка за заявление/удостоверение"), заедно с датата (формат: номер/дата).

Когато нерегистриран потребител или регистриран потребител, който е със спрени права за работа със системата, се опитва да стартира системата, на екрана се появява прозорец със следното съобщение:

"Грешно име или парола"

В определени случаи системата води диалог с потребителя чрез съобщения и въпроси. За всеки въпрос има посочен отговор по подразбиране. Ако този отговор Ви задоволява, натиснете клавиша "Enter".







Освен с въпроси, система води потребителя през цялото време с указващи съобщения за необходимите действия, които трябва да извърши. Всеки бутон или икона се съпровождат от такива съобщения (указания, подсказки).

За правилна работа със системата, моля внимателно следете съпътстващите съобщения и диалога!

След завършване работа със системата, се натиска бутон "Изход". Това води до изход от сесията и по този начин работата на всеки потребител е защитена от неправомерен достъп.

Във Вашите менюта може да има разлика от тези, които са разяснени в тези указания, поради последващи корекции.





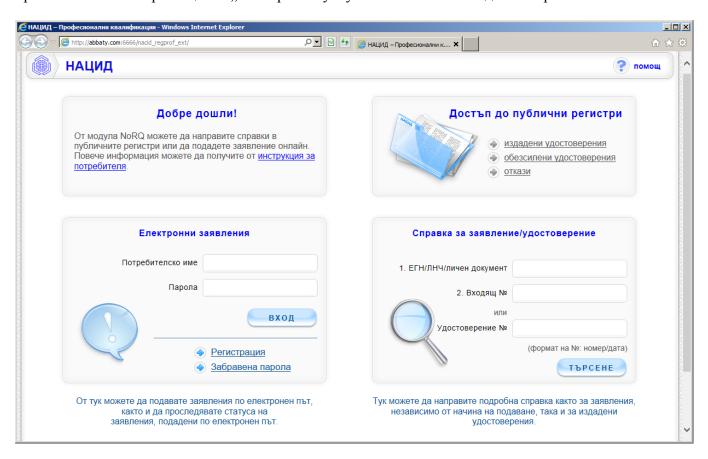


2. Описание на действията при подаване на заявление по електронен път

2.1. Начало и край на работа

2.1.1. Стартиране на системата:

Приложението се стартира, като от страницата на НАЦИД – частта "Академично признаване" се избере опцията "Електронни услуги". Появява се следният екран:



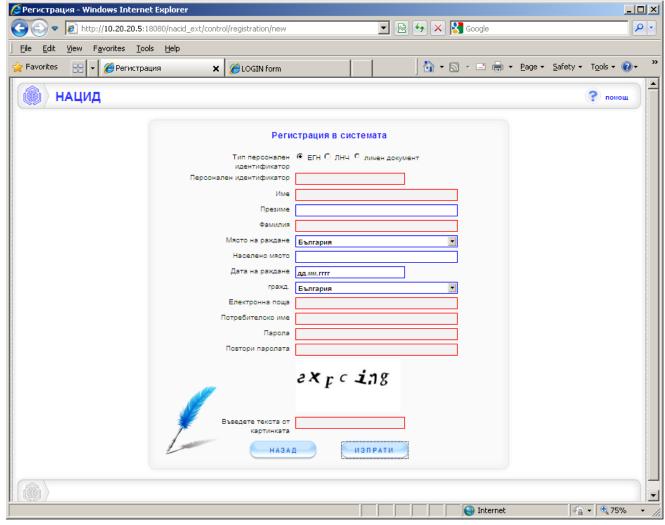
За подаване на заявление трябва да работите с частта "Електронни заявления".

Ако не сте регистриран до сега като потребител, изберете "Регистрация". Появява се нов екран — регистрационна форма. Задължителни за попълване са полетата, оцветени в червено (персонален идентификатор, име, фамилия, електронна поща, потребителско име и парола).







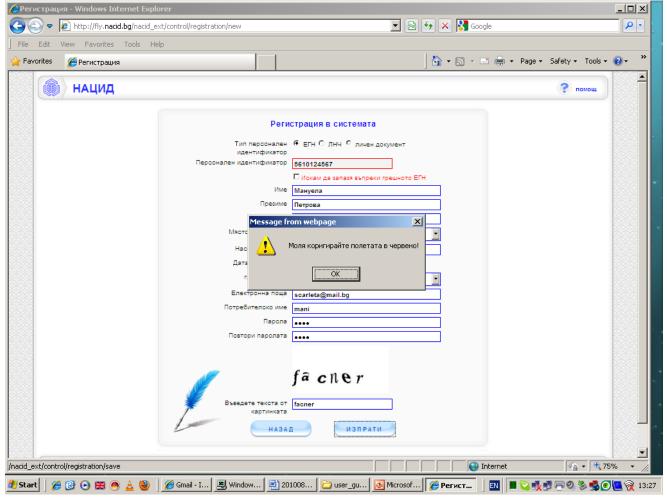


Специфичните данни за ЕГН се проверяват по формула за образуване, а за ЛНЧ се проверява дали е въведено 10-цифрено число. Ако не отговаря на тези изисквания, то се издава съответното съобщение-предупреждение.







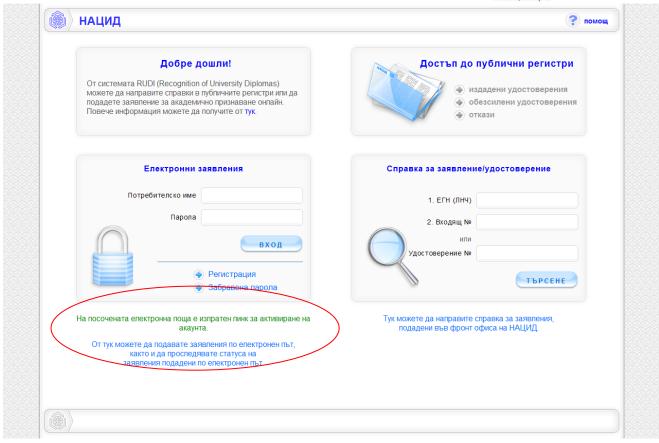


След попълването (или корекцията) и потвърждаването на данните ("Изпрати") се появява екран, който Ви уведомява за изпратено потвърждение на регистрацията на посочената електронна поща.

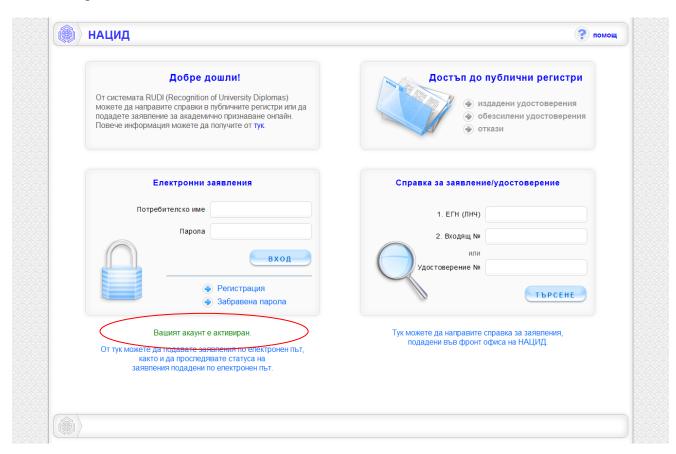








След като потвърдите през полученото съобщение на електронната Ви поща, ще видите следния екран:



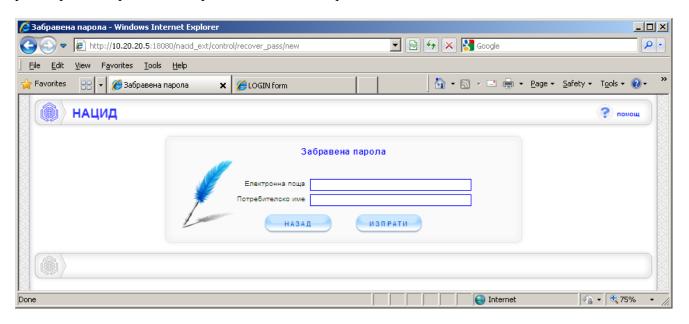






Вече може да подавате заявление и в последствие да проверявате работата по неговата обработка.

Ако сте си забравили паролата, изберете "Забравена парола". Попълвате предоставения при регистрация адрес на електронната поща и потребителското име.



Паролата ще бъде изпратена на електронната поща.

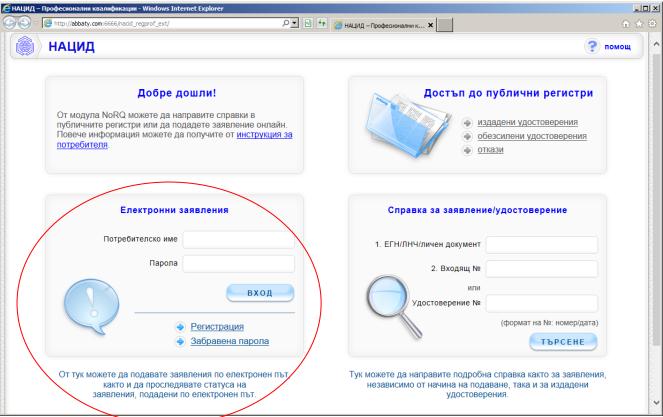
2.1.2. Влизане в системата:

След успешна регистрация потребителят въвежда потребителското име и парола (която не се показва при въвеждането) в частта "Електронни заявления" и се натиска бутона "Вход" или клавиш "Enter". Моля, въвеждайте потребителското име и паролата точно по начина, по който са генерирани (големи/малки букви, специални символи и т.н.)





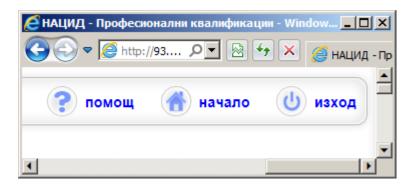




Приложението е стартирано, на екрана се появява главното меню и потребителят е готов да започне работа.

2.1.3. Излизане от системата (приключване на работа):

При приключване на работа със системата, моля натиснете бутона "Изход". Това действие е препоръчително да се извършва с оглед на информационната сигурност и защита от неправомерен достъп с чуждо потребителско име:

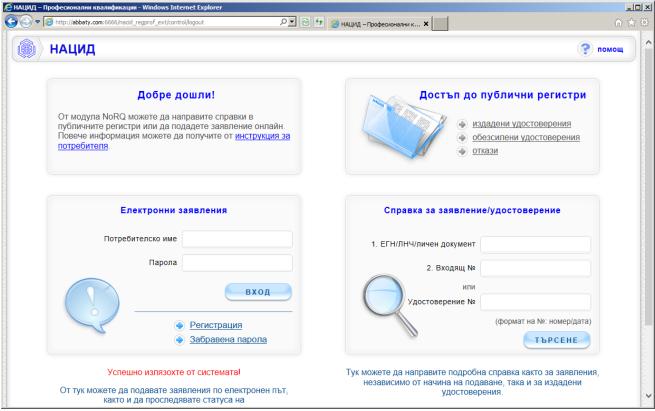


След което се появява стартовият екран със съобщение за успешно излизане от системата.









2.2. Главно меню:

След влизане в информационната система, в лявата част на екрана се появява главното меню с възможности за избор на действие:



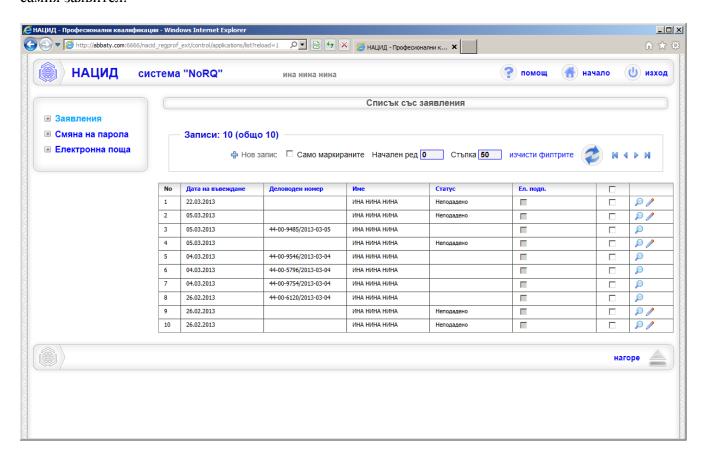






2.2.1. Под-меню "Заявления":

При избиране на това под-меню е възможно въвеждането и проверката на заявления от самия заявител.



В случая се попълва електронен формуляр – данни, изисквани съгласно Наредбата за условията и реда за издаване на удостоверения, свързани с придобита професионална квалификация на територията на Република България, необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава членка, като е предвидена и възможност за прикачване на документи, свързани със заявлението.

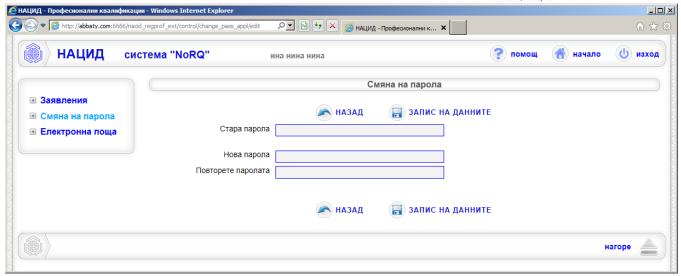
2.2.2. Под-меню "Смяна на парола":

Това под-меню позволява заявителят сам да смени паролата, с която влиза в приложението за електронно подаване на заявления и последващата им проверка на статуса.







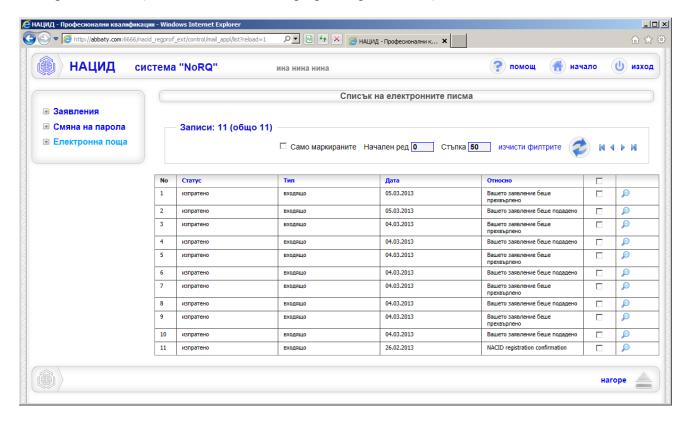


За целта се попълва старата парола и съответно се задава новата. За да бъде запомнена промяната, трябва да се натисне бутон "Запис на данните".

Ако желаете повторно да смените паролата, необходимо е поне един път да сте влезли в системата със сменената преди това парола.

2.2.3. Под-меню "Електронна поща":

Тук можете да проверите всички електронни писма, които системата е изпратила на Вашата електронна поща (тази, която сте дали при регистрацията си).







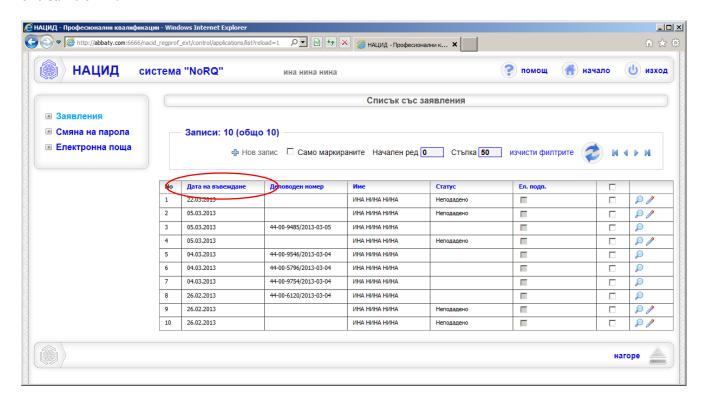


2.3. Действия, достъпни чрез под-меню "Заявления"

Действията, осигуряващи електронното подаване на заявление, следват строга последователност, отговаряща на работните процеси, които са присъщи на тази дейност.

2.3.1. Списък със заявления

Това е основният екран, чрез който са достъпни останалите функции, свързани с работата със заявления.



Таблицата със заявления в общия случай е празна, тъй като по-скоро е изключение, отколкото правило един заявител във времето да подава множество заявления. В случай на повече от едно заявление, в таблицата фигурират всички заявления на този заявител – както подадени, така и само попълнени.

Както бе указано в общото описание, таблицата може да бъде манипулирана, като се сортират записите в нея (след еднократно щракване на мишката върху заглавието на исканата колона), като се изберат за показване само определени маркирани редове или се зададе филтър (в този случай е необходимо да се презареди страницата).

Тази таблична форма позволява:

- преглед на подадено заявление;
- преглед или редактиране на попълнено, но все още неподадено заявление;
- добавяне на ново заявление.







При добавяне на ново заявление е възможно да започнете попълването на електронния формуляр, да запаметите до къде е стигнало попълването и по-късно да продължите от там, докъдето сте стигнали (заявлението е "неподадено"). Когато приключите попълването (предоставили сте задължителната информация), можете да подадете към НАЦИД електронния формуляр. В този случай заявлението е "подадено".

2.3.2. Заявление – въвеждане

За ново заявление трябва да се натисне бутон "+ Нов запис". При въвеждане на ново заявление се попълва електронен формуляр – данни, изисквани съгласно Наредбата, като е предвидена и възможност за прикачване на документи, свързани със заявлението.

За да може да се подаде заявлението, трябва да са попълнени следните данни (полета):

- Съгласие да се ползват лични данни за целите на проверката;
- Кандидатства за държава;
- Обучение или стаж;
- Стаж професия;
- Работил за периода от дата, до дата, работен ден;
- Тип документ за стаж;
- Издаваща институция на документ за стаж;
- Професионална квалификация, за която се иска издаването на удостоверение;
- Прикачена декларация за право на упражняване на професията;
- Прикачена декларация за истински и автентични данни;

При добавяне на ново заявление е възможно да се започне попълването на електронния формуляр, да се запамети до къде е стигнало попълването и по-късно да се продължи от там, докъдето е запаметено (заявлението е "неподадено"). Когато се приключи попълването (предоставена е задължителната информация), може да се подаде електронния формуляр към НАЦИД. В този случай заявлението е "подадено".

Автоматично са попълнени в електронния формуляр, **частта "Заявител"**, минималните данни, необходими за запис на ново заявление – Личен идентификатор (ЕГН, ЛНЧ или друг

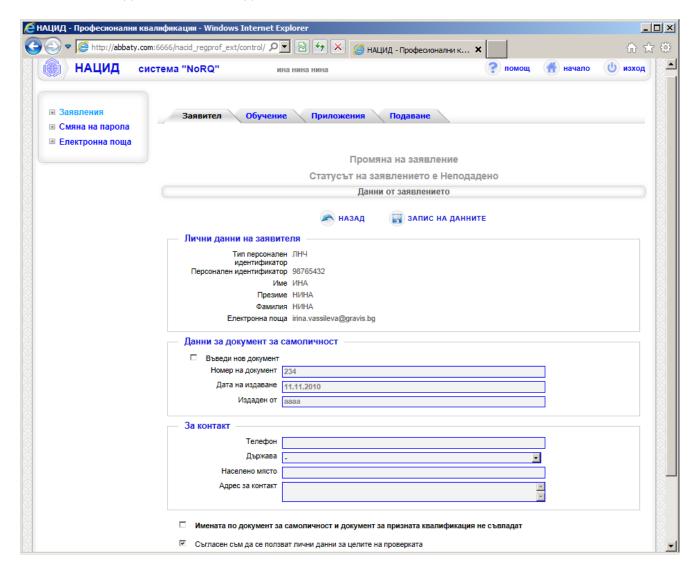






личен документ), Име и Фамилия на заявителя (предоставени при регистрацията). Дори на този етап заявителят може да запише данните, с което заявлението е вече открито за последващо попълване.

Когато имената по документ за самоличност и по диплома не съвпадат, то е предвидена възможност това да се отрази в системата, като се избере опцията "Имената по документ за самоличност и диплома не съвпадат".



В този първи екран за въвеждане на данни ("Данни от заявление") се въвеждат и данните за контакт със заявителя – адрес. В полетата за информация за контакт със заявителя се попълва информацията за възможностите за връзка с него, като е препоръчително да има адрес, на който може да бъде осъществен контакт с него в България.

При натискане на бутон "Запис на данните" се прави контрол на въведените данни, като се издава съобщение, ако има проблем.

След потвърждение на данните (натискане на бутон "Запис на данните") се визуализират следващите части – "Обучение", "Приложение" и "Подаване".







В частта "Обучение" се попълват следните полета (в сиво са задължителните): Кандидатства за държава: ...<падащо меню, от номенклатура>; Избрана Секция "Обучение" - Вид обучение: ...<падащо меню, от номенклатура: 4 вида>; При избрано Вид обучение: средно професионално образование или професионално обучение: Обучаваща институция (тип СПУ или ЦПО): старо име: ново име: Професионална квалификация по документи: Специалност по документи: СПК: показва се автоматично съответната СПК на тази специалност Разред: за по-стари документи Вид документ: Серия: Номер: Регистрационен номер: Дата документ: При избрано Вид обучение: висше: Обучаваща институция (тип ВУ): старо име: ново име: Специалност по документи: може повече от една да се въвежда; Професионална квалификация по документи: Степен на образование: Вид документ:

Регистрационен номер:

Серия:

Номер:







Дата документ:

При избрано Вид обучение: СДК:

Секцията се дели на две:

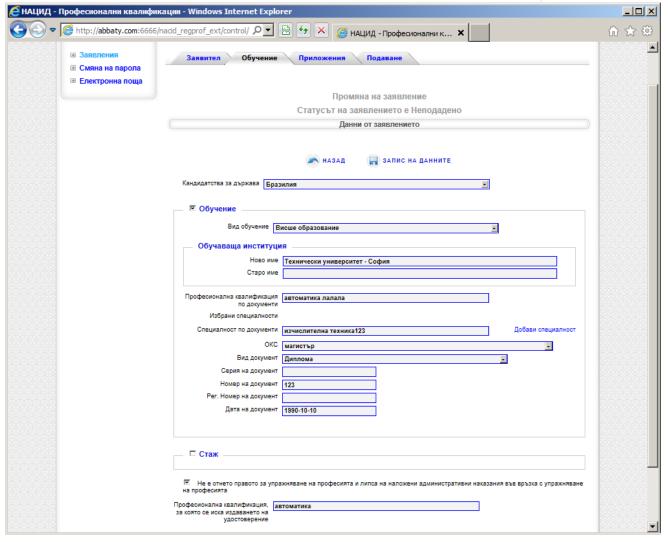
Висше	СДК
Обучаваща институция (тип ВУ):	Обучаваща институция (тип СДК):
старо име:	старо име:
ново име	ново име:
Специалност по документи:	Специалност по документи:
Професионална квалификация по	Професионална квалификация по
документи:	документи:
Степен на образование:	Вид документ:
Вид документ:	Серия:
Серия:	Номер:
Номер:	Регистрационен номер:
Регистрационен номер:	Дата документ
Дата документ	

Екранът изглежда по следния начин:









Секция "Стаж"

Професия: ако има попълнена по-горе Професионална квалификация, то тя се попълва.

Тип документ за стаж: Възможност за добавяне на повече от един документ

За всеки документ:

Номер документ:

Дата документ:

Издаваща институция:

Работил от: ...<дата>, до ...<дата>, брой часове на ден: (2, 4, 6, 8)

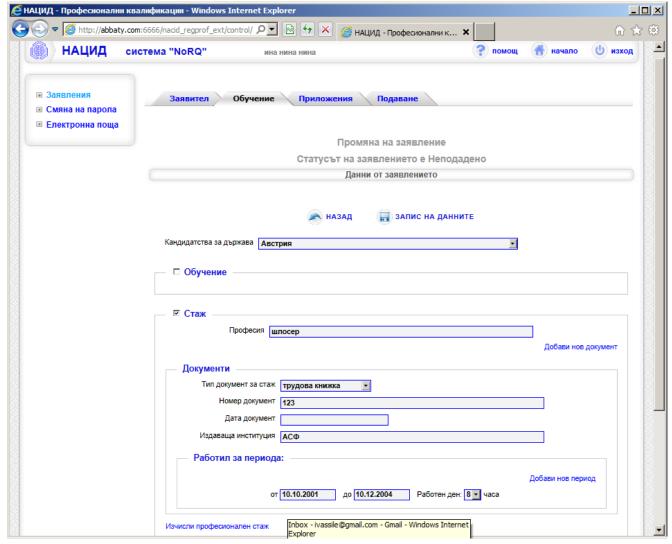
Възможност за добавяне на "работил от-до" – бутон Добави нов

Екранът изглежда по следния начин:









Извън Обучение/Стаж:

Check box: не е отнето правото за упражняване на професията и за наличието/липсата на наложени административни наказания във връзка с упражняване на професията ДА/НЕ

Въведените данни се записват – бутон "Запис на данните". Възможно е тези данни да бъдат записвани и периодично (т.е. не е задължително да се попълва и записва исканата информация на един път). Записана веднъж, тя се пази и има възможност да бъде редактирана, допълвана или променяна, докато не бъде подадена към НАЦИД.

В частта "Приложения" се прикачват сканирани изображения на изискваните документи: документ за самоличност, диплома, /удостоверение/свидетелство, трудова книжка и други. Това е заключителната фаза на въвеждането на данни от едно Заявление.

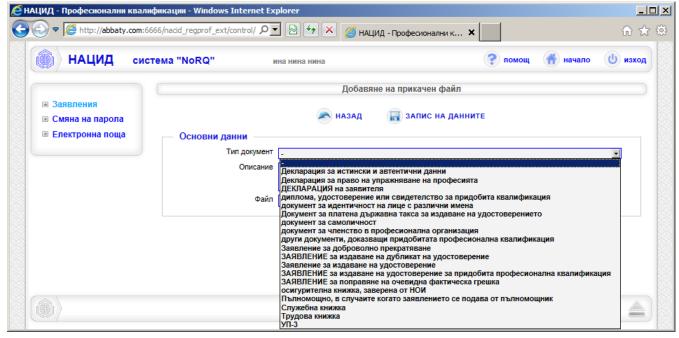
Заявителят предварително трябва да е сканирал тези документи.

Нов сканиран документ се добавя, като се избере "+ Нов запис".

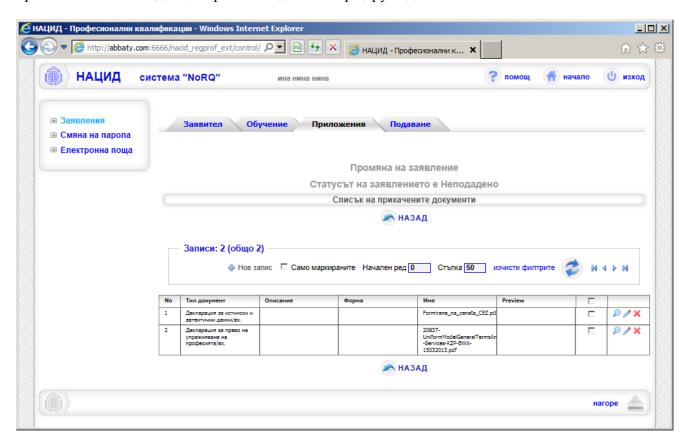








С бутон "Browse" се дава възможност да бъде указан файлът, който съдържа сканираното изображение. С натискане на бутон "Запис на данните" се записва посоченият файл с посочените атрибути. С бутон "Назад" се връща в частта "Приложения", за да може да се продължи с прикачването на следващия файл или да се избере друго действие.



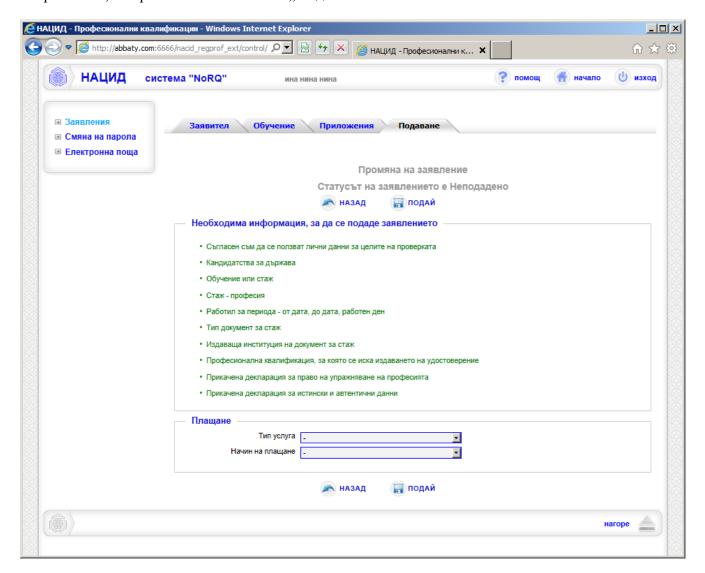
2.3.3. Заявление – подаване







Когато се приключи с попълването на изискваната информация и тя е проверена от потребителя, се пристъпва към **частта** "Подаване".



В случая са попълнени всички задължителни полета (оцветени са в зелено, иначе непопълненото поле щеше да е в червено) и заявлението може да се подаде към НАЦИД – бутон "Подай".

Ако потребителят притежава електронен подпис, преди да се натисне бутон "Подай" се подписва пакета, образуван от така попълнените данни – бутон "Подпиши".

Преди това се стартира и аплет, позволяващ подписването:









При това подписване може да се извърши плащане по електронен път (ePay), като сумата за плащане е в зависимост от типа услуга.

С подаването на заявлението по електронен път от страна на заявителя, информационната система на НАЦИД автоматично му изпраща електронно съобщение на електронната поща, посочена при регистрацията. Електронното съобщение е със следните атрибути:

Относно: Вашето заявление беше подадено

Текст: Вашето заявление е записано успешно в <дата, час>. След разглеждане от служител на НАЦИД, при пълнота на подадената информация, ще Ви бъде изпратено електронно съобщение с номера, под който заявлението Ви фигурира в системата за документо-оборот.

2.3.4. Обработка на заявление, подадено по електронен път

В рамките на работното време на работния ден, следващ регистрираното получаване на подадено по електронен път Заявление, служителят (длъжностното лице) обработва получения пакет.

Служителят проверява самоличността на заявителя чрез справка в публичния регистър на доставчика на удостоверителни услуги, издал електронния подпис, с който е подписано Заявлението и сравнява самоличността на подателя с данните от Заявлението.

Служителят проверява дали попълнените в Заявлението данни са коректно записани, както и дали документите, приложени към Заявлението са пълни и дали са приложени всички изискуеми документи съгласно Наредбата.







Служителят потвърждава коректността на попълнените данни от Заявлението, както и пълнотата на приложените към пакета сканирани документи – приемане на напълно комплектованото Заявление като редовно и привеждането му в статус "за проучване", като информацията се прехвърля в базата данни. Уникалният номер, даден при подаването на заявлението, се запазва и играе ролята на реален входящ номер. Сканираните изображения се "привързват" към този номер в базата данни.

При това се изпраща електронно съобщение до заявителя с номера, под който заявлението е записано в системата за документо-оборот. Електронното съобщение е със следните атрибути:

Относно: Вашето заявление беше прехвърлено

Текст: Номерът на Вашето заявление, подадено в <дата, час>, съгласно системата за документо-оборот, е <номер>. По този номер е възможно да правите последващи справки.

Издаденият от системата деловоден номер е номерът, под който се води заявлението в информационната система и по който в последствие това заявление ще бъде обработвано.

След като заявлението е със статус "За проучване", служител проверява попълнените автоматично след прехвърляне на електронно подаденото заявление данни, вкл. и тези за обучение и/или стаж.

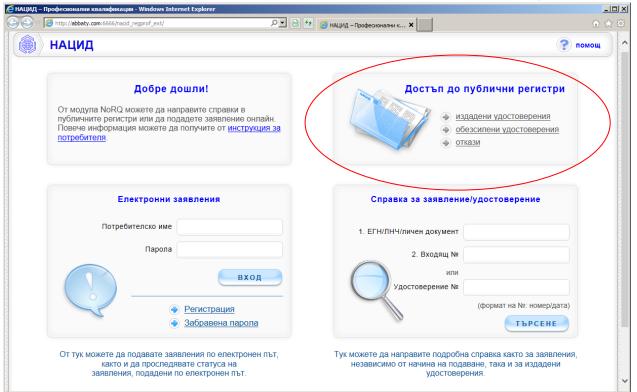
3. Ползване на "Публични регистри"

Това е функционалност, която дава възможност да се направи справка за издадени удостоверения, постановени откази или за обезсилени удостоверения.

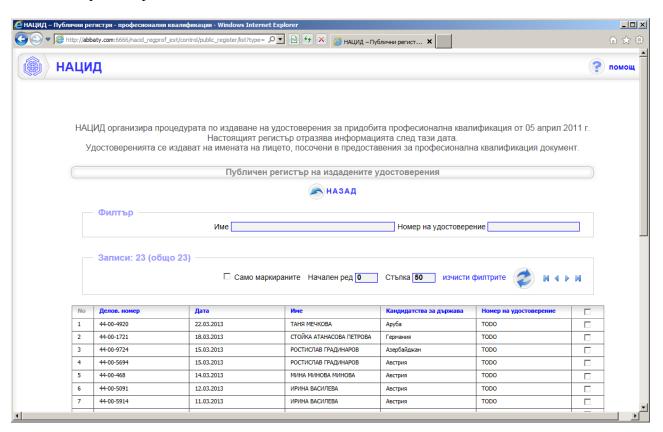








Самият регистър изглежда по следния начин:





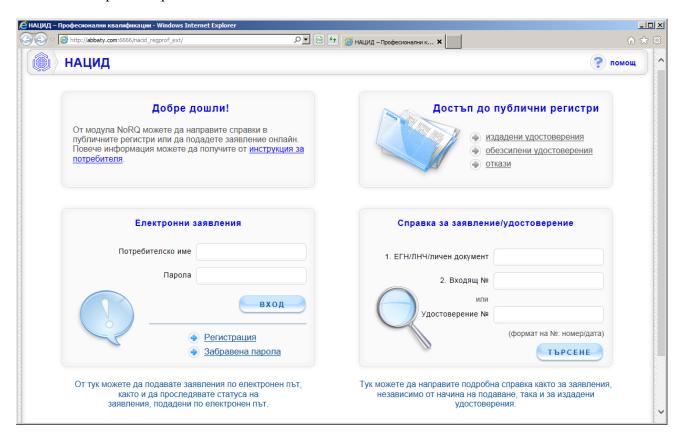




3.1. Действия, достъпни за хора с увреждания

Тази функционалност е разработена така, че да позволява ползването на Публичните регистри и от хора с увреждания. Разработени са пояснителни текстове, улесняващи потребителите със специализиран софтуер и невъзпрепятсващи визията на сайта.

Главен екран с нормален дизайн:



Главен екран със специализиран дизайн:



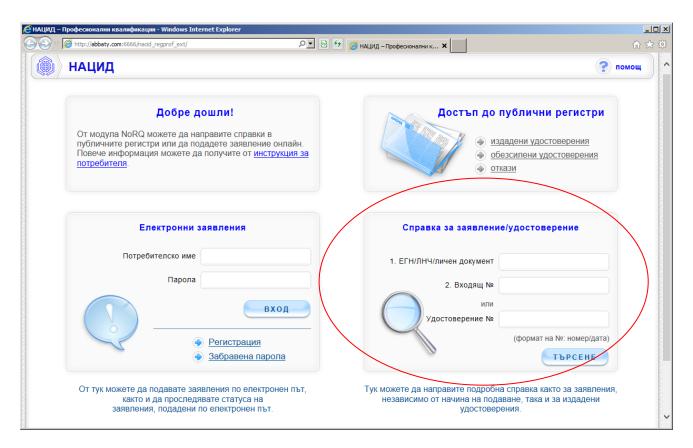






4. Извършване на "Справка за заявление/удостоверение"

Това е функционалност, която дава възможност да се направи справка относно заявление или издадено удостоверение, независимо от начина на подаване на заявлението (във фронт-офис или по електронен път).

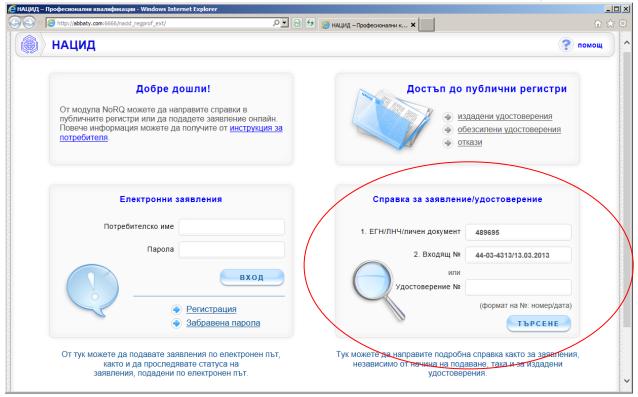


За целта е достатъчно да се въведе номер на персонален идентификатор и входящ номер на заявление (вкл. и датата) – за проверка на заявление:

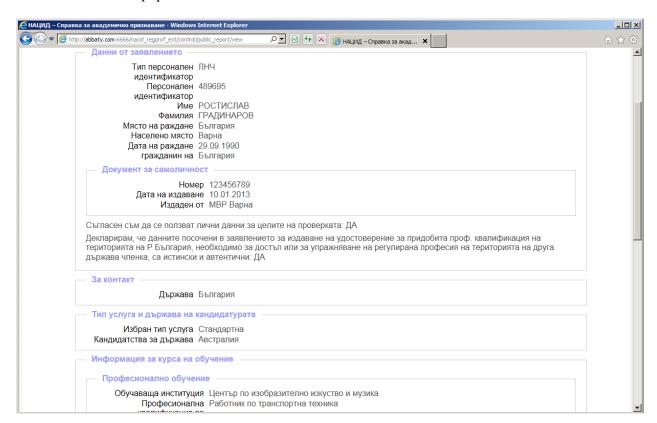








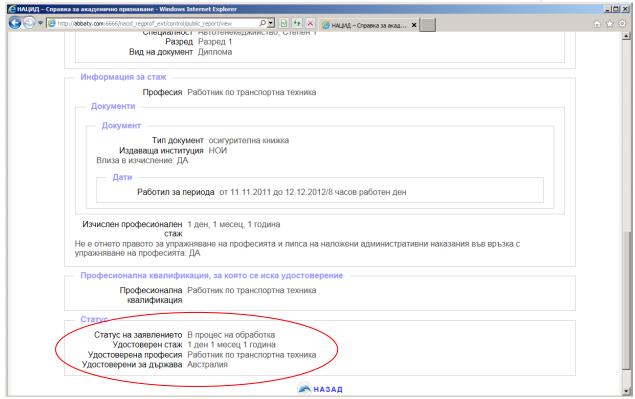
Изведената информация изглежда по следния начин:



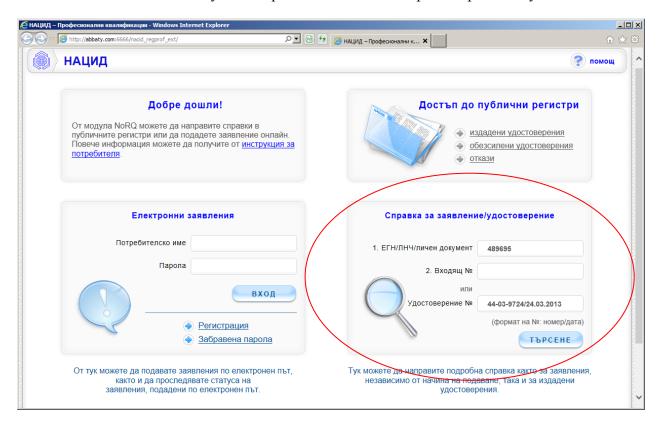








Аналогично за издадено удостоверение може да се направи справка и тук:



Изведената информация изглежда по следния начин:







